

Rapport

Meerjarenplan Geonovum 2010 – 2013

Geonovum

datum

18 augustus 2010

versie

1.1

Inhoudsopgave

1	Een blik op 2013	3
1.1	Geo-informatie uit de digitale kraan	4
1.2	Erkend standaardisatie-instituut geo-informatie	4
1.3	Regieondersteuner en erkend kennispartner geo-informatie	5
2	De weg naar 2013	7
2.1	Toegankelijkheid: doorzetten en loslaten	7
2.1.1	Eind 2009	8
2.1.2	De opgaven	8
2.2	Van NEN3610 naar erkend standaardisatie-instituut geo-informatie	8
2.2.1	Eind 2009	9
2.2.2	De opgaven	9
2.3	Van deelnemer in het kennisnetwerk naar erkend kennispartner geo-informatie	9
2.3.1	Eind 2009	10
2.3.2	De opgaven	10
2.4	Gevolgen voor de bedrijfsvoering	10

Hoofdstuk 1

Een blik op 2013

Het werkveld geo-informatie is volop in beweging en gonst van innovatie en samenwerking. Met Gideon¹ als kader bouwen wij gezamenlijk aan een basisvoorziening voor geo-informatie. Dit doen wij niet zonder reden: ruim 4.500 medewerkers van de overheid maken, gebruiken en beheren geo-informatie, terwijl het bedrijfsleven ruim 450 miljoen euro in deze sector omzet². Veel van de lopende investeringen in de geo-informatievoorziening moeten tussen nu en 2013 hun resultaten leveren. Dat vraagt van Geonovum een ruimtgebiedende en soms ruimtenemende rol. Zo acteren wij namens het geo-netwerk soms op nieuwe, nog onbetreden terreinen. Daar waar vanuit het ontwikkelingsperspectief deze ruimte logischerwijze door andere spelers uit het netwerk ingevuld wordt, treden wij terug met oog voor overdracht. Zo zal Geonovum in 2013 ook voor, en namens, andere overheden dan de rijksoverheid werken en betrekken wij het bedrijfsleven bij standaardisatie. Wij houden echter overheidssignatuur en commerciële dienstverlening is dan ook niet aan de orde.

Geonovum is een belangrijke wegvoorbereider en medeontwikkelaar van de basisvoorziening voor geo-informatie in 2013. Leidend voor ons toekomstbeeld daarbij zijn de visie en implementatiestrategieën van Gideon en de strategische agenda van het GI-beraad. Het is een toekomstbeeld waarin burgers en bedrijven op basis van een adres of coördinaat kunnen zien welke geo-informatie de overheden beschikbaar hebben. Het is ook een toekomstbeeld waarin diezelfde burgers en bedrijven de gewenste geo-informatie kunnen selecteren en direct kunnen binnenhalen. Daarmee wordt geo-informatie een middel waarmee overheden zich profileren in hun dienstverlening. Dat is de achtergrond voor onze ambities voor de komende periode.

De hogere doelen waaraan Geonovum bijdraagt vatten wij als volgt samen:

- De overheid beter laten presteren met geo-informatie. Dit houdt in dat in beleid- en uitvoeringsprocessen steeds de beste geo-informatie beschikbaar is voor gebruik. Bovendien gebruikt de overheid, die is opgebouwd uit talloze zelfstandige organisaties, zoals de departementen, uitvoeringsorganisaties en gemeenten, over de volle breedte steeds dezelfde, geharmoniseerde geo-informatie. Daarmee worden burgers en bedrijven gelijk bediend en ontstaan er geen verschillen in beleid en uitvoering, omdat er met verschillende gegevens wordt gewerkt.
- De geo-informatie die de overheid voor haar eigen processen inwint en gebruikt is maximaal toegankelijk voor hergebruik door burgers, wetenschap en bedrijfsleven, tenzij dit om bijzondere redenen via wetgeving anders is bepaald. Met de huidige stand van de informatietechnologie betekent dit dat publieke geo-informatie, met een goede beschrijving ervan (metadata), via webtechnologie beschikbaar is voor raadplegen en hergebruik tegen zo gering mogelijke inspanningen van de gebruikers.
- De geo-informatievoorziening, van de informatiesystemen tot het afsprakenstelsel, die de overheid gebruikt is doelmatig en efficiënt. Bij de ontwikkeling van nieuwe elementen van de basisvoorziening geo-informatie werken overheidspartijen goed samen, wordt aangesloten op ontwikkelingen in de markt en wordt rekening gehouden met internationale ontwikkelingen, inclusief Europese wet- en regelgeving.

---

¹ Nota Gideon - Basisvoorziening geo-informatie Nederland 2008 – 2011:

<http://www.vrom.nl/get.asp?file=docs/publicaties/8187.pdf&dn=8187&b=vrom>

² Bron: Marktmonitor Geobusiness Nederland (mei 2009)

Het streefbeeld voor 2013 schetst waar Geonovum als defacto geo-netwerkorganisatie naartoe groeit en, met Gideon als kader, welke resultaten wij meehelpen te realiseren. Het zijn resultaten die het gevolg zijn van de inspanningen van de netwerkspelers en regisseurs in het geo-werkveld.

Toekomstbeeld Geonovum 2013 Geonovum heeft in 2013 als kennispartner, organisator en als bouwer en beheerder van geo-standaarden een significante bijdrage geleverd in de totstandkoming van:

- toegankelijkheid van geo-informatie van de overheid
- standaardisatie in het geo-werkveld
- de regie op de ontwikkeling en uitvoering van de publieke geo-informatievoorziening.

Wij schetsen hierna deze bijdrage van Geonovum aan de hand van streefbeelden van de beoogde toekomst in 2013 voor toegankelijkheid, standaardisatie en kennismanagement voor geo-informatie.

1.1 Geo-informatie uit de digitale kraan

Directe, digitale toegang tot geo-informatie van de (rijks-)overheid is in het jaar 2013 werkelijkheid geworden. Met de lancering en het in beheer zijn van de PDOK-voorzieningen en het INSPIRE-netwerk met het bijbehorende afsprakenstelsel en de implementatie van de basisregistraties is geo-informatie eenvoudig en efficiënt digitaal te zoeken, te vinden en digitaal te verkrijgen. Geo-informatie van provincies (2010), van rijksoverheden (vanaf 2011) en van waterschappen (2012) zijn zo via overheidsportalen als Antwoord voor bedrijven © en Kadaster on-line voor derden buiten de overheid te benaderen. Binnen de gehele overheid kan dan ook gebruik gemaakt worden deze basisvoorziening en is geo-informatie uit de digitale kraan werkelijkheid geworden. Locatie is een ordenend principe geworden bij de verwerking van gegevens tot informatie voor de publieke taken en dienstverlening. Hiermee is een belangrijke stap in de groei naar volwassenheid van de geo-informatievoorziening gezet.

Geonovum vervult de rol van wegvoorbereider en medeontwikkelaar van deze landelijke voorzieningen. De samenwerkende overheidsorganisaties hebben ons in 2013 aangewezen als strategisch functioneel beheerder voor deze voorziening. Geonovum ontplooit geen activiteiten op het gebied van uitvoering, exploitatie en dienstverlening voor het verwijs- en leverloket. Deze activiteiten worden duurzaam elders belegd. Hierover nemen de PDOK-partners een nader besluit. Geonovum wordt niet de thuisplaats van het rijksbrede dienstencentrum³ dat uit het PDOK-dienstencentrum kan groeien.

Het schetsen van samenhang is in onze complexe informatie- en netwerkmaatschappij steeds meer noodzakelijk om verantwoorde beslissingen te kunnen nemen. Dat vraagt om de mogelijkheid gegevens snel te kunnen combineren zonder dat ongewild ongelijksoortige gegevens tot onjuiste conclusies leiden. Geodata infrastructuren (GDI's) bieden via integratie op locatie de basis voor het snel kunnen combineren van gegevens, voorzien van grondslagen en betekenis.

1.2 Erkend standaardisatie-instituut geo-informatie

Voor iedereen die betrokken is bij geo-informatie binnen de overheid, het bedrijfsleven en onderwijs is Geonovum in 2013 dé standaardisatieorganisatie die geo-standaarden ontwikkelt, innoveert en beheert. Deze standaarden dekken steeds meer ook het verbindingsvlak naar integrale informatie af. Dat is informatie waarin administratieve, documentaire en ruimtelijke informatie samengevoegd zijn. Geonovum is voor onze standaardisatieactiviteiten zelf ISO 9001-gecertificeerd. Het beheer van de geo-standaarden is dan gebaseerd op BOMOS⁴. Geonovum is de bevoegde (geaccrediteerde) verstrekker van certificaten

³ Hiermee wordt fysieke dienstverlening bedoeld, geen services zoals in webservices.

⁴ BOMOS staat voor Beheer en Ontwikkelmodel voor Open Standaarden en is ontwikkeld door het programma Nederland Open in Verbinding (NOiV).

van geo-conformiteit aan aanbieders van programmatuur, databanken en brokers voor hun programmatuur, gegevensverzamelingen, koppelvlakken, webservices en berichtenverkeer. Hiermee wordt de interoperabiliteit van geo-informatie gerealiseerd.

Onze dienstverlening op het gebied van standaardisatie bevat anno 2013 de volgende onderdelen:

- strategie: governance, visie en financiën
- tactiek: netwerk, architectuur, rechtenbeleid, adoptie en erkenning, kwaliteitsbeleid
- operationeel: initiatie, wensen en eisen, ontwikkeling, uitvoering, documentatie
- implementatieondersteuning: opleiding, helpdesk, pilot, moduleontwikkeling, validatie en certificatie
- communicatie: promotie, publicatie en klachtenafhandeling

Ons standaardisatiewerk voeren wij nu en in 2013 uit in nauwe samenwerking met het Forum Standaardisatie, het ICTU waaronder NoiV, Logius, het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), CEN/TC 287, ISO/TC211 het Open Geospatial Consortium (OGC) en het Joint Research Center (JRC)⁵ van de Europese Commissie. De sectorspecifieke kennis en ervaring, die wij onder meer hebben opgedaan met standaardisatie in de ruimtelijke ordening, zullen wij benutten voor de verdere ondersteuning van standaardisatie in andere sectoren.

Standaardisatie voor interoperabiliteit is met de toename van complexiteit en het integraal afwegen steeds meer noodzakelijk. Snelle ICT-ontwikkelingen hebben dat proces van standaardisatie verder versterkt. Vooral omdat ongebreidelde informatieproductie, zonder synchronisatie op betekenis, tot verwarring en discussie leidt.

1.3 Regieondersteuner en erkend kennispartner geo-informatie

Geonovum is in 2013 de erkende kennispartner in het netwerk over de publieke geo-informatievoorziening. Het ministerie van VROM is met het GI-beraad de regisseur van de overheidsbrede geo-informatievoorziening. Geonovum ondersteunt VROM en het GI-beraad door te signaleren, systematisch de voortgang van de Gidieon-doelen te monitoren en te agenderen. Ook maken wij onze kennis actief beschikbaar in samenwerking met koepelorganisaties zoals het Inter Provinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW), het Waterschapshuis en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Internationale ontwikkelingen zoals INSPIRE volgen wij eveneens op de voet en dragen wij actief uit.

Geonovum wordt in 2013 vooral gezien als dé plek waar kennisvragen over de publieke geo-informatievoorziening worden beantwoord of waar de goede doorverwijzing gegeven wordt. Wij vervullen onze rol in het kennisnetwerk door stelselmatig kennis te vergaren, te verrijken en de beschikbaarheid te garanderen. Daarnaast zorgen wij ervoor dat beschikbare kennis wordt uitgedragen en benut. Hiervoor organiseren wij bijvoorbeeld kennissymposia en brengen vraag en aanbod van geo-kennis bij elkaar (makelen). Ook zijn wij een proactieve, organiserende moderator in het kennisnetwerk. Waar mogelijk handelen wij ruimtelandend en waar nodig ruimtenemend.

Ons kennisdomein bevat kennis over de inhoud van geo-informatie, geo-informatie infrastructuur (GDI) en het gebruik ervan. Ook kennis over het inrichtingsproces van GDI's, geo-standaardisatie in de volle breedte, ketensamenwerking en de vorming van informatie- en kennisnetwerken behoren daartoe. Daarbij

---

⁵ Zie <http://www.forumstandaardisatie.nl>, <http://www.noiv.nl/>, <http://www.logius.nl>, <http://www2.nen.nl/>, <http://www.cen-287.org/>, <http://www.iso-211.org/>, <http://www.opengeospatial.org/> en <http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm>

hebben wij speciale aandacht voor de wijze waarop de geo-informatievoorziening een betekenisvolle rol kan spelen in de ontwikkeling naar integrale informatievoorziening en volwaardige e-dienstverlening.

Kortom, in 2013 is Genovum de gezaghebbende netwerker en adviseur die de goede dingen adviseert, organiseert en agendeert om zo een duurzame en innovatieve publieke sector te bevorderen.

Kennis is naast grondstoffen, kapitaal en arbeid steeds meer de dominante productiefactor voor de maatschappij. Deze kennis wordt waardevoller naarmate de bezitters ervan niet alleen het wat weten, maar vooral ook het hoe, waarmee, waarom en bij proceskennis ook het wanneer. In toenemende mate is het ook van belang te weten wie daarbij welke rol spelen. Het bezit van deze kennis vraagt vooral om deze te laten doorstromen.

Hoofdstuk 2

De weg naar 2013

De weg naar 2013 begint voor Geonovum eind 2009. Geonovum kan eind 2009 terugblikken op krap drie jaar investeren in de ontwikkeling van de geo-informatievoorziening en bijbehorende infrastructuur. Wij hebben daarin zowel generieke als sectorspecifieke, concrete bijdragen geleverd. Geonovum groeide in die periode naar een netwerkorganisatie volledig bemenst vanuit de spelers in de geo-arena, aangevuld met specifieke expertise. Het takenpakket en opdrachtenpalet vertoonden in die drie jaar een gestage groei, die vooral werd gevoed door verworven deelname aan maatschappelijke programma's (opdrachten) van 1,7 miljoen euro in 2007 tot 2,9 miljoen in 2009⁶. Geonovum is actief zowel op het gebied van de generieke als sectorspecifieke toegepaste geo-informatie. De sectoren openbare orde en veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu blijken daarbij tot nu toe de voornaamste vragers en afnemers te zijn van onze diensten op de kerngebieden toegankelijkheid, standaardisatie en kennis.

Het GI-beraad vervult eind 2009 een leidende rol bij de agendering en regie op de realisatie van Gideon. Daarbij worden steeds meer verbindingen met het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid (NUP) gelegd.

Trends in de technologie en onze omgeving:

- Mobiele apparaten zijn voor de meeste mensen in 2020 het hoofdmiddel voor toegang tot internet. Mobiele geo-toepassingen maken een enorme groei door. Denk aan Tomtom, iPhone apps, Layars en bijvoorbeeld Android.
- Crowd-sourcing, de kracht van miljoenen burgers zonder beloning, zonder echtheidsgarantie en zonder autoriteit, van 'voluntary geographical information', 'user-generated content' en 'collective intelligence' tot 'asserted information'
- Geotagging van foto's, objecten, sociale, culturele informatie en daarmee naadloze geografische ontsluiting ervan op internet
- Integratie van geo-ICT met mainstream ICT door een nieuwe generatie van simpele standaarden
- Europese en nationale wet- en regelgeving over standaardisatie en interoperabiliteit
- Groeiende taken van gemeenten, waterschappen en provincies in de nationale geo-informatievoorziening
- Bezuinigingen in de publieke sector

Voor elk van de kerngebieden, toegankelijkheid, standaardisatie en kennis, schetsen wij hierna de positie anno 2009 en de opgaven die de ambitie voor 2013 met zich meebrengt. Wij sluiten af met een eerste beeld van de gevolgen die deze ambitie heeft voor de bemensing en bedrijfsvoering van Geonovum. Een strategie voor de realisatie ervan werken wij nog uit.

2.1 Toegankelijkheid: doorzetten en loslaten

Geo-informatie uit de digitale kraan is de wens van elke eindgebruiker. Leuren en sleuren om toegang te krijgen tot bestaande geo-informatie is in 2013 verleden tijd. Geo-informatie als brandstof voor complexe beleidsprocessen is dan gemeengoed geworden. De geo-informatievoorzieningen bieden soelaas, zijn altijd en overal betrouwbaar beschikbaar en qua techniek zijn de grootste vragen opgelost.

---

⁶ Voor alle genoemde bedragen voor 2009 is de peildatum 31 oktober 2009.

2.1.1 Eind 2009

Zowel de gezamenlijke provincies (ProGideon) als rijksoverheden (PDOK) werken aan duurzame voorzieningen om geo-informatie landsdekkend te ontsluiten en een digitaal leverloket mogelijk te maken. De watersector spreekt voorzichtig over een geoportaal en de ontwikkeling van het informatiehuis Water, terwijl certificering via het Aquo-keurmerk in onderzoek is. De gemeenten concentreren zich op de realisatie en implementatie van de (geo-)basisregistraties en op operationele, vraaggestuurde e-dienstverlening aan burgers en bedrijven.

Een eerste versie van het nationaal georegister⁷ (verwijsregister) met verwijzingen naar een groot aantal datasets is in de lucht gebracht. Geonovum is hiervoor de ontwikkelorganisatie. Continuïteit van het nationaal georegister wordt in het samenwerkingsprogramma PDOK geboden. Sectorspecifieke geo-informatievoorzieningen, zoals de Geodata Infrastructuur voor Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (GDI R&C), blijken nog moeilijk te verduurzamen. Juridische, financiële en organisatorische overwegingen domineren het beslisproces om breed gebruik te kunnen garanderen.

Van een nationaal en Europees INSPIRE-netwerk is nog geen sprake. Wel is belegd wie de dataproviders zijn voor de thema's in Annex I.

Onze omzet op het kerngebied toegankelijkheid bedraagt in 2009 ruim 1,2 miljoen euro.

2.1.2 De opgaven

Om ervoor te zorgen dat geo-informatie eenvoudig en efficiënt gezocht, gevonden en binnengehaald kan worden staat de geo-sector, en daarmee Geonovum voor de volgende opgaven:

- Structurele verbindingen leggen naar verwijsregisters en leverportalen in geo-intensieve sectoren om de gebruikers van deze landelijke voorzieningen aan het roer te brengen. Daarmee is de kanteling van aanbod- naar vraaggestuurd een feit.
- Actief participeren in het programma PDOK
- Integreren van het nationaal georegister in PDOK
- Invulling geven aan de invoering van INSPIRE in Nederland
- Op verzoek faciliteren van de toegankelijkheidsinitiatieven van de gezamenlijke gemeenten, respectievelijk waterschappen en provincies
- Mogelijkheden bieden aan commerciële aanbieders van geo-informatie om relevante geo-informatie zoekbaar, vindbaar en leverbaar te maken in deze landelijke voorzieningen
- Invulling geven aan de organisatorische, financiële en juridische voorwaarden voor geo-informatievoorzieningen

Wij verwachten deze opgaven te kunnen realiseren binnen de kaders van het programma Publieke Dienstverlening op de Kaart en het programma INSPIRE in Nederland.

2.2 Van NEN3610 naar erkend standaardisatie-instituut geo-informatie

Standaardisatie is in de wereld van geo-informatie niet langer een ondergeschoven kindje. De toegevoegde waarde van het betekenisvol ontsluiten en uitwisselen van geo-informatie maakt het mogelijk complexe, sectoroverschrijdende en integrale informatie te presenteren. Daarmee zijn de praktische belemmeringen van onvergelykbaarheid en het niet eenduidig kunnen verbeelden grotendeels weggenomen.

---

⁷ <http://www.nationaalgeoregister.nl>

2.2.1 Eind 2009

Op het gebied van standaardisatie is er nu een flinke portefeuille met generieke en sectorspecifieke geo-standaarden. Geonovum heeft bijgedragen in de ontwikkeling hiervan en sommige van deze standaarden hebben wij in beheer.

Geonovum werkt actief samen om het geo-aspect te verbinden met de bouwblokken van de e-overheid in het NUP. De harmonisatie van NEN3610 en RSGB/StUF is in gang gezet. Er zijn specificaties voor geo-services op de Digikoppeling opgesteld en geo-informatie krijgt een eigen plek in de overheidsbrede architectuur NORA.

Geonovum heeft een framework van geo-standaarden opgesteld met daarin de standaarden voor metadata voor het kunnen vinden van geo-informatie, informatiemodellen voor de beschrijving ervan en services voor de toegang tot de geo-informatie. Ook hebben wij ondersteuning geboden bij het maken van een serie specifieke informatiemodellen. Denk daarbij aan Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO), Informatiemodel Openbare Orde en Veiligheid (IMO OV), Informatiemodel Natuurbeheer (IMNAB) en Informatiemodel Landelijk Gebied (IMLG). Ook bestaan er nu validators voor alle informatiemodellen, metadata, WMS en WFS.

Tenslotte is Geonovum internationaal nu actief betrokken bij INSPIRE, CEN/TC 287, ISO/TC211 en het wereldwijde Open Geospatial Consortium (OGC). Daarmee bestaat een stevige basis voor de rol als standaardisatie-instituut voor geo-informatie.

Onze omzet op het kerngebied standaardisatie bedraagt in 2009 ruim 900.000 euro, waarvan 550.000 euro is opgenomen in het basisprogramma.

2.2.2 De opgaven

Om de gewenste interoperabiliteit, te weten eenduidige overdracht van geo-informatie zonder verlies van betekenis, te kunnen borgen staat de geo-sector en daarmee Geonovum de komende jaren voor de volgende opgaven:

- Formaliseren van het beheer van de generieke geo-standaarden conform BOMOS met een uitstekende uitvoering. Geonovum is een open beheerorganisatie.
- Verzorgen van semantische interoperabiliteit door het afstemmen van begrippen en definities van objecten en attributen tussen de verschillende geo-informatiemodellen onder andere voor integrale informatie
- Bereiken van volledige integratie van geo-standaarden in de processtandaarden en basisregistraties van de e-overheid
- Betrekken van analyse- en verwerkingstandaarden van sensoren en aardobservatie bij de huidige geo-standaarden en het borgen daarvan binnen een infrastructuur
- Feitelijk optuigen en laten functioneren van de geo-certificeringsorganisatie
- Bieden van onderdak aan sectorspecifieke initiatieven voor geo-standaardisatie wanneer dat gewenst is.

Deze opgaven kunnen wij alleen realiseren door een groei van het basisprogramma en/of onze opdrachten.

2.3 Van deelnemer in het kennisnetwerk naar erkend kennispartner geo-informatie

Kennis is de motor van veel ontwikkelingen in de geo-sector. Het gaat vooral om de verspreiding en toepassing van kennis, nadat deze ontwikkeld is en beschikbaar is gemaakt. Deze kennis breidt zich steeds meer uit naar hoe je geo-informatievoorzieningen realiseert, beheert en exploiteert en naar hoe je informatienetwerken en samenwerkingsconstructies effectief bouwt en in stand houdt.

2.3.1 Eind 2009

Het programma Ruimte voor Geo-informatie (RGI)⁸ heeft de afgelopen jaren systematisch gezocht naar ontbrekende kennis, de ontwikkeling daarvan gestimuleerd en deze kennis opgeleverd voor verdere verspreiding en gebruik. Geonovum heeft een deel van deze RGI-kennis geborgd.

In 2007 hebben wij samen met RGI het ministerie van VROM ondersteund bij het opstellen van de beleidsnota Gideon. Sinds begin 2009 stellen wij tweejaarlijks een voortgangsrapportage op over de voortgang en het doelbereik van programma's en projecten die onder de paraplu van Gideon worden uitgevoerd.

Ook hebben wij in de afgelopen tijd kennisprofessionals van overheden en universiteiten weten te binden door detachering en mede hierdoor het delen van kennis gestimuleerd. Daarnaast hebben wij in onze opdrachten bestaande kennis ingebracht of ontsloten en zelf praktische sectorspecifieke kennis opgebouwd. Zowel overheden als bedrijven weten ons kennisportaal⁹ steeds beter te vinden. Via onze workshops en symposia rond actuele maatschappelijke thema's, zoals duurzaamheid en privacy in combinatie met geo-informatie, staat kennisdoorstroming nu op de agenda.

Onze omzet op het kerngebied regieondersteuning en kennis bedraagt in 2009 950.000 euro, waarvan 175.000 euro is opgenomen in het basisprogramma en 543.000 euro betrekking heeft op het GSDI-congres.

2.3.2 De opgaven

Als kennisknooppunt liggen de opgaven vooral op het gebied van:

- Monitoring en analyse van de doorwerking van de geo-beleidsdoelen in de uitvoeringspraktijk en op basis daarvan signaleren en agenderen als blijkt dat doelen niet worden behaald;
- Inventariseren en pro-actief volgen van (internationale) ontwikkelingen in de inwin, modellering, toepassing en organisatie van geo-informatie en op basis daarvan signaleren en agenderen;
- makelen van kennis tussen vraag en aanbod.

Deze opgaven kunnen wij alleen realiseren door een groei van het basisprogramma en/of onze opdrachten.

2.4 Gevolgen voor de bedrijfsvoering

Wat betreft de bemensing heeft Geonovum nu een omvang die passend is bij onze ambities. Wij hebben de top van geo-Nederland aan ons weten te binden. Wel treden veranderingen op in de manier waarop deze kennisprofessionals aan ons verbonden zijn. Optimalisering van het detacheringmodel is een opgave. Daarbij gaat het erom nieuwe professionals tijdig te binden, evenals oud-medewerkers, en om binnen de e-overheid een ambassadeurskader te vormen. Ook vragen opkomende geo-markten en nieuwe toepassingen binnen de overheid aandacht en dus medewerkers die daarin thuis zijn. Detachering blijft de dominante manier om medewerkers van de samenwerkende overheden in de netwerkorganisatie te laten werken. Met het oog op continuïteit neemt Geonovum ook een beperkt aantal medewerkers in dienst.

Afhankelijk van de situatie biedt Geonovum aan de geo-professionals vele uitdagingen in de vorm van nieuwe sectoren en aandachtsvelden. Anderen keren terug naar hun moederorganisatie. Daarmee groeit een netwerk van ambassadeurs die ook de voelsprietten voor Geonovum zijn. Zij helpen ons de belangen van de spelers in het geo-werkveld en de ontwikkelingen daarin scherp in het oog te houden. De beheerwerkzaamheden en het relatiebeheer vragen om medewerkers, die voldoening halen uit stabiliteit

---

⁸ <http://kennis.rgi.nl/>

⁹ <http://www.geonovum.nl>

en klanttevredenheid. Luister- en adviesvaardigheden moeten bij de medewerkers van Geonovum goed ontwikkeld zijn.

Op het kritieke pad:

- Het detacheringmodel, dat onder druk staat vanwege de fte-taakstellingen in publieke sector;
- Actief life cycle management voor het deel van onze standaarden, waarvoor dat nog niet is geregeld, met medewerkers met passie daarvoor;
- Aangesloten blijven op de hoge dynamiek in concepten, standaarden en technologie;
- Voldoende verbinding houden met de ontwikkelingen in de beleidscyclus, die eisen stelt aan de geo-informatievoorziening en de geo-standaarden.

Ons takenpakket op de gebieden toegankelijkheid, standaardisatie en regieondersteuning en kennis vraagt een combinatie van denken en acteren. Het gaat daarbij om vanuit rationeel perspectief te schetsen wat er gedaan moet worden en hoe een en ander er uit gaat zien. Ook gaat het erom te blijven handelen vanuit het perspectief van de belanghebbenden en om de energie van mensen en organisatie te volgen bij het vormgeven van het beoogde streefbeeld. Dit geeft aan dat ook geïnvesteerd moet worden in de competenties van de onze medewerkers. Zij moeten de taal van onze opdrachtgevers en afnemers en hun sectoren begrijpen en spreken. Zij moeten daarnaast het krachtenveld van het werkveld kennen. Ook moeten zij de vaardigheden hebben om processen zo te laten verlopen dat én voortgang geboekt wordt én het overgrote deel van de betrokken spelers tevreden is.

Gezien het ontwikkelingsstadium van de organisatie wordt het een structurele opgave om het delen van kennis en relaties binnen de organisatie goed te organiseren en in te bedden. Dat vraagt om informatiesystemen om relatie-, contact- en kennismanagement te ondersteunen en zo persoonsonafhankelijke continuïteit te kunnen bieden. Ook het meervoudig bemensen van de geo-dossiers en taakgebieden maakt daar deel van uit.